

**Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti Kuruluş ve Memurları Kanunu-
na bâzı hükümler eklenmesine dair olan 4862 sayılı Kanuna bağlı
kadro cetvellerinde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası
ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet ve Bütçe encümenleri mazbataları
(1/750)**

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-2720, 6/264

3. II. 1954

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti Kuruluş ve Memurları Kanununa bâzı hükümler eklenmesine dair olan 4862 sayılı Kanuna bağlı kadro cetvellerinde değişiklik yapılması hakkında adı geçen Vekâletçe hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 20. I. 1954 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE LÂYİHASI

Merkez teşkilâtı :

Vekâletimiz merkez teşkilâtının bugünkü muamelâtının halen 11. II. 1946 tarihinde meriyete giren 4862 sayılı Kanunla alınmış dar bir kadro ile tedvirine çalışılmaktadır.

Halbuki kanunun meriyetinden bugüne kadar 8 seneye yakın bir zaman geçmiş bu müddet zarfında yurdun sağlık dâvasına verilen ehemmiyetin icabiyle vücuda getirilen sağlık müesseselerinin adedi eski senelerle kıyas kabul edilemeyecek derecede artan bir yekûna baliğ olmuş ve hasta vatandaşların tedavisine tahsis edilmek üzere inşa ettirilmiş yeni sıhhat müesseselerinden başka eskiden mevcut hastane Sağlık ve Sosyal Yardım kurumları da tevsi edilerek binlerce hasta yatağı ve buna muvazi olarak da sağlık personeli, idari memur ve hizmetli kadroları ilâve edilmiştir.

İş hacmine ölçü olmak üzere bugünkü sıhhat müesseselerinin adedi ile 1946 yılındaki müessesatı sıhhiyenin adedi arasındaki farkın irası için sağlık kurumlarının sayılarının ve bütçeye mevzu ödenekle kadroları rakamla ifade etmek lâzımgelirse;

1946 senesinde hastane adedi	33	iken	bugün	48	e
» » Verem hastanesi ve verem pavyonları	2	»	»	60	a
» » Sağlık merkezi sayısı	10	»	»	120	ye
» » Doğum evi sayısı	14	»	»	20	ye
» » Verem savaş dispanserleri sayısı	8	»	»	30	a
» » Hastabakıcı ve lâborant ve ebe yetiştirme okulları sayısı	4	»	»	9	a
» » Trahom hastane ve dispanserleri sayısı	47	»	»	70	e
» » Kuduz tedavi müessesesi sayısı	80	»	»	120	ye
» » Köy göz tedavi evleri sayısı	35	»	»	300	ç

1946 senesinde Hükümet tabiplikleri sayısı 630 iken bugün 801 re 1946 senesinde bütçeye mevzu ödenek 35 464 911 lira iken bugün 114 032 789 liraya.

1946 senesinde kadro mevcudu 12 507 iken bugün 19 702 ye çıkmış buna inzimamen 1 . III . 1954 tarihinden itibaren 6134 sayılı Kanunla 47 özel idare hastanesi de vekâletimize devredilerek Umumi Muvazene dâhiline alınmış ve 2 aded Readaptasyon Müessesesi vücuda getirilmiştir.

Bu kadar müessesatı sıhhiye hizmetlerinin ifası için yetiştirilmiş ve yetiştirilecek sağlık personeli ile idari memur sayısı 1946 yılında 6 198 iken bugün 10 727 ye, hizmetli kadroları da 5 309 dan 8 975 şe yükselmiş buna muvazi olarak yürütülmesi icabeden vekâletin merkez teşkilâtına bir tek memur kadrosu eklenmemiştir..

İş hacminin % 350 den fazla bir artış göstermesi yüzünden artan muhabere ve muamelâtın tedvirine merkez kadrosunda çalışan memurların takatinin kâfi gelmediği neticesine varılmıştır. İhzar edilmiş bulunan teşkilât kanunu tasarısının kabulüne kaddar son derece sıkışık durumda bulunan Sağlık İşleri, Sosyal Yardım İşleri Ziraat işleri ve Muamelât Genel Müdürlükleri ile Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüklerine ve Hukuk Müşavirliği, Evrak Müdürlüğü, Ayniyat Şubesi, Levazım Müdürlüğü daireleri kadrolarına bizzarure çok asgari bir hesapla ilişik cetvelde yazılı olup 12 aylık 107 100 liraya balığ olan 37 kadronun biraz olsun işlerin tahfifi mülâhazasıyla eklenmesine katî lüzum ve mecburiyet hâsıl olmuştur.

Sihhat ve İctimai Muavenet Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

S. ve İç. M. Encümeni

Esas No. 1/750

Karar No. 10

10 . II . 1954

Yüksek Reisliğe

Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti Kuruluş ve Memurları Kanununa Bâzi Hükümler Eklenmesine dair olan 4862 sayılı Kanuna bağlı kadro cetvellerinde değişiklik yapılması hakkındaki kanun lâyihası, Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti mümessili huzuriyle görüşüldü.

Esbabı mucibe lâyihasında zikredilen sebepler yerinde görülmüş ve iller teşkilâtının çok genişlemesi karşısında, onların muamelâtını sevk ve idare eden merkez teşkilâtına bâzi kadroların ilâvesi uygun bulunmuştur.

Teşkilât Kanununun Zat İşleri ve Muamelât Genel Müdürlüğü kısmında mevcut üç şube müdüründen birinin kadro derecesi altı olduğu halde diğer ikisinin kadrosu yedinci derecede tutulmuştur. Aynı Umum Müdürlükte tamamen birbirlerine muadil vazifeler ifa eden şube müdürlerinin kadrolarının da birbirlerine müsavi olması icabedeceği mülâhazasıyla yedinci dereceden iki müdür çıkarılmış ve altıncı derecede iki müdür kadrosu iki sayılı cetvele ilâve edilmiştir.

Doğu ve Güney - Doğu illerimizin halkı ara-

sında frengi hastalıklığının çok münteşir olduğu malûmdur. Tedavi edilmediği takdirde gerek fert ve gerekse cemiyet için ciddi ve ehemmiyetli neticeler doğuracağına şüphe olmıyan bu hastalıkla ehemmiyeti ile mütenasip bir mücadelenin yapılması şarttır. Bu bölgenin bugünkü hastalık durumunu belirtmek için Adıyaman İlcesinde yapılan sathi bir taramanın vermiş olduğu neticeyi zikretmek kâfidir. Bu ilcede Hükümet tabipliğine kayıtlı 13 frengili mevcut iken sadece sathi bir tarama ile ve yalnız şüphe edilenlerin kanlarına bakılmak suretiyle yapılan muayene neticesinde (850) hasta tesbit edilmiştir ki, ciddi bir tarama ile bu rakamın (2 000) i bulacağı kuvvetle muhtemeldir. Doğudaki birçok yerlerin frengi bakımından bu durumda olduğu oralarda çalışan tabiplerin müşahedeleriyle sabittir. Esasen Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletince de bu durum kayden de teyidedilmiş bulunmaktadır.

Bu vaka karşısında halen vekâletin bu bölgedeki mücadelesi sadece, vazifeleri esasen yükümlü olan Hükümet tabiplerinin çalışmasına inhi-

sar etmektedir. Halbuki; mahiyeti itibariyle frengi ile mücadelede netice alınabilmek için hastalıkla çok ciddi ve yakından meşgul olunmak icabederken, bunu da, ancak bu vazife ile mükellef müstakil organlar başarabilirler. Şu hâle göre, frengi musabı çok olan bu geniş bölgenin hastalık durumuyla mütenasip bir organizasyona kavuşması çok âcil bir ihtiyaçtır.

Doğu illerinin her birinde birer mücadele teşkilâtı ihdası lüzumlu ise de gerek bütçe imkânları ve gerekse bu organizasyonda vazife alacakları temininde karşılaşılabilecek zorluk göz önünde tutularak şimdilik yalnız iki başkanlık ihdası uygun görülmüştür. Bu iki başkanlık ihdas edildiği takdirde, kadro maaşlarından ayrı olarak bütçeye hiçbir külfet yüklenmeyecektir. Zira, 1953 Bütçesinde kabul edilen frengi genel gideri teşkilâtın sarfedemeyeceği kadar fazla olduğundan bu ödenekten yüz bin lirası tahom mücadelesine devredildiği gibi 50 bin lira raddesinde bir ödenek de tenkis edilecek durumdadır.

1954 Bütçesinde aynı ödenek konulduğuna göre ihdası uygun görülen mücadele teşkilâtının umumi masraflarına yetecek ödenek esasen mevcut bulunmaktadır.

Komisyonumuz bu malûmat muvacehesinde

iki yerde frengi teşkilâtının kurulmasını zaruri görmüş ve bu maksatla 2 numaralı cetvele lüzumlu kadroları eklemiştir. Bu kadroların bir senelik maaş tutarı 128 000 liradan ibarettir.

Cetvellerde yapılan tadilleriyle birlikte ittifakla kabul edilen kanun lâiyhası havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Sağlık ve Sosyal Yardım

Komisyonu Reisi

Sözcü

Konya

Çoruh

S. S. Burçak

A. R. Sağlar

Kâtip

İzmir

Afyon K.

Ankara

N. Incekara

A. Tan

T. Vasfi Öz

İmzada bulunamadı

Ankara

Balıkesir

Fuad Seyhun

Muharrem Tunçay

İmzada bulunamadı

İmzada bulunamadı

Bilecik

Çankırı

Eskişehir

Talât Oran

K. Çığman

E. Baysal

İmzada bulunamadı

Kars

Kocaeli

Seyhan

E. Oktay

E. Vassaf

C. Türk

Sivas

Sivas

Tekirdağ

N. Ağacıkoğlu

B. Taner

Z. Erataman

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 1/750

Karar No. 119

19 . II . 1954

Yüksek Reislige

Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti Kuruluş ve Memurları Kanununa bâzı hükümler eklenmesine dair olan 4862 sayılı Kanuna bağlı kadro cetvellerinde değişiklik yapılması hakkında adı geçen Vekâletçe hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 3 . 2 . 1954 tarihli ve 6/264 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu ile birlikte komisyonumuza havale edilmiş olmakla Maliye ve Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası gerekçesinde tafsilen arz ve izah edilen lüzum ve zaruretlerin sevkiyle hazırlanmış olup komisyonumuzca da yerinde mütalâa edilerek madde'lerin müzakeresine geçilmiş ve birinci maddeye ilişik cetveller ile birlikte lâyiha Hükümetin teklifi veçhile aynen

kabul edilmiştir.

Lâyiha, öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temennisiyle Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek reislige sunulur.

Reis	Reis Vekili	Sözcü
Rize	İstanbul	Sivas
İ. Akçal	H. Hüsman	H. İmre
Kâtip		
Siird	Ankara	Antalya
B. Erden	M. Ete	A. Sarıoğlu
Çanakkale	Elâziğ	İstanbul
K. Akmanlar	Ö. F. Sanaç	S. Oran
İstanbul	İzmir	Kastamonu
F. Sayımer	B. Bilgin	H. Türe
Ordu		Rize
R. Aksoy		O. Kavrakoğlu
Seyhan		Siid
Söz hakkım mahfuzdur.		M. D. Sualp
S. Barı		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti Kuruluş ve Memurları Kanununa Bâzi Hükümler Eklenmesine dair olan 4862 sayılı Kanuna Bağlı Kadro Cetvellerinde Değişiklik Yapılması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 11 . II . 1946 tarihli ve 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelden bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar çıkarılmış, bağlı (2) sayılı cetvelde derece, memuriyet unvanları, aded ve maaşları yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun 1 . III . 1954 tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Sağlık ve Sosyal Yardım ve Maliye vekilleri memurdur.

Başvekil	Devlet Vekili	Devlet Vekili
A. Menderes		C. Yardımcı
Adalet Vekili	Millî Savunma Vekili	
O. Ş. Çiçekdağ	K. Yılmaz	
İçişleri Vekili	Dışişleri Vekili	
E. Menderes	F. Köprülü	
Maliye Vekili	Millî Eğitim Vekili	
H. Polatkan	R. S. Burçak	
Bayındırlık Vekili	Eko. ve Ticaret Vekili	
K. Zeytinoglu	F. Çelikbaş	
Sa. ve So. Y. Vekili	G. ve Tekel Vekili	
Dr. E. H. Üstündağ	E. Kalafat	
Tarım Vekili	Ulaştırma Vekili	
N. Ökmen	Y. Üresin	
Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili	
H. Erkmen	S. Yırcak	

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Vekâleti Kuruluş ve Memurları Kanununa Bâzi Hükümler Eklenmesine dair olan 4862 sayılı Kanuna bağlı kadro cetvellerinde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

[1] SAYILI CETVEL

D. Memuriyetin nev'i Aded Maaş

MERKEZ KURULUŞU

Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü

Sağlık mühendisliği şubesi

4 Mütihazsıs (Mühendis veya mimar) 1 90

Uyuşturuu maddeler ve Milletlerarası işler şubesi

5 Mütihazsıs mütercim 1 80

[2] SAYILI CETVEL

D. Memuriyetin nev'i Aded Maaş D. Memuriyetin nev'i Aded Maaş

MERKEZ KURULUŞU

Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü

Sağlık Mühendisliği şubesi

4 Yüksek mühendis 1 90
6 Mühendis 1 70
11 İkinci mümeyyiz 1 30

Uyuşturuu maddeler ve Milletlerarası işler şubesi

5 Mütercim 1 80
10 Birinci mümeyyiz 1 35

Verem şubesi

5 Mütihazsıs tabip 1 80
10 Birinci mümeyyiz 1 35
12 Memur 1 25

Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğü genel sosyal hizmetler şubesi

11 İkinci mümeyyiz 1 30
12 Memur 2 25

Özel sosyal hizmetler şubesi

12 Memur 1 25

Sıhhi ve tıbbi malzeme şubesi

9 Şef 1 40
12 Memur 1 25

Zatışleri ve Muamelât Genel Müdürlüğü

11 İkinci mümeyyiz 1 30
12 Memur 1 25

Muamelât şubesi

9 Şef 1 40
10 Birinci mümeyyiz 1 35
12 Memur 1 25

Sicil şubesi

11 İkinci mümeyyiz 1 30
12 Memur 2 25

Tahakkuk ve emeklilik şubesi

9 Şef 1 40
12 Memur 2 25

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
<i>Kıdem şubesi</i>				<i>Evrak Müdürlüğü</i>			
11	İkinci mümeyyiz	1	30	10	Birinci mümeyyiz	1	35
12	Memur	1	25	11	Arşiv memuru	1	30
<i>Sağlık Propagandası ve tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü</i>				<i>Ayniyat şubesi</i>			
<i>Tıbbi istatistik şubesi</i>				11	İkinci mümeyyiz	1	30
7	Grafik memuru (İhtisas yeri)	1	60	11	Ayniyat mutemedi	1	30
12	Memur	1	25	12	Memur	1	25
<i>Hukuk Müşavirliği</i>				<i>Levazım Müdürlüğü</i>			
5	İkinci hukuk müşaviri	1	80	11	İkinci mümeyyiz	1	30
				11	Tesellüm memuru	1	30

*Sıhhat ve İctimai Muavenet Encümeninin
değiştirdiği cetveller*

[1] SAYILI CETVEL

<i>MERKEZ KURULUŞU</i>				<i>Zatışleri ve Muamelât Genel Müdürlüğü tahakkuk ve emeklilik şubesi</i>			
<i>Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü Sağlık mühendisliği şubesi</i>				7	Müdür	1	60
4	Mütehasıs (Mühendis veya mimar)	1	90	<i>Muamelât şubesi</i>			
<i>Uyusturucu maddeler ve Milletlerarası işler şubesi</i>				7	Müdür	1	60
5	Mütehasıs mütercim	1	80				

[2] SAYILI CETVEL

<i>MERKEZ KURULUŞU</i>				<i>Verem şubesi</i>			
<i>Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü Sağlık Mühendisliği şubesi</i>				10	Birinci mümeyyiz	1	35
4	Yüksek mühendis	1	90	<i>Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğü genel sosyal hizmetler şubesi</i>			
6	Mühendis	1	70	5	Mütehasıs tabip	1	80
11	İkinci mümeyyiz	1	30	10	Birinci mümeyyiz	1	35
<i>Uyusturucu maddeler ve Milletlerarası işler şubesi</i>				12	Memur	1	25
5	Mütercim	1	80	11	İkinci mümeyyiz	1	30
				12	Memur	2	25

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
	<i>Özel sosyal hizmetler şubesi</i>				<i>Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü</i>		
12	Memur	1	25		<i>Tıbbi istatistik şubesi</i>		
	<i>Sıhhi ve tıbbi malzeme şubesi</i>			7	Grafik memuru (İhtisas yeri)	1	60
9	Şef	1	40	12	Memur	1	25
12	Memur	1	25		<i>Hukuk Müşavirliği</i>		
	<i>Zatışleri ve Muamelât Genel Müdürlüğü</i>			5	İkinci hukuk müşaviri	1	80
11	İkinci mümeyyiz	1	30		<i>Evrak Müdürlüğü</i>		
12	Memur	1	25	10	Birinci mümeyyiz	1	35
	<i>Muamelât şubesi</i>			11	Arşiv memuru	1	30
6	Müdür	1	70		<i>Ayniyat şubesi</i>		
9	Şef	1	40	11	İkinci mümeyyiz	1	30
10	Birinci mümeyyiz	1	35	11	Ayniyat mutemedi	1	30
12	Memur	1	25	12	Memur	1	25
	<i>Sicil şubesi</i>				<i>Levazım Müdürlüğü</i>		
11	İkinci mümeyyiz	1	30	11	İkinci mümeyyiz	1	30
12	Memur	2	25	11	Tesellüm memuru	1	30
	<i>Tahakkuk ve emeklilik şubesi</i>				<i>İLLER KURULUŞU</i>		
6	Müdür	1	70		<i>Frengi savaş kurulları</i>		
9	Şef	1	40	4	Başkan (Tabip)	2	90
12	Memur	2	25	7	Savaş tabibi	4	60
	<i>Kıdem şubesi</i>			8	» »	4	50
11	İkinci mümeyyiz	1	30	12	Gezici sağlık memuru	16	25
12	Memur	1	25	13	» » »	16	20
				12	Kâtip ve ayniyat mutemedi	2	25

Bütçe Encümeninin değiştiriliğine bağlı

CETVELLER

Hükümet lâyihasına ilişik 1 sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

Hükümet lâyihasına ilişik 2 sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.